METSÄTALOUS

Lavallisen brikettisäkkejä kantaa varastoon varttitunnissa. Klapien kantoon menee helposti pari tuntia ellei enemmänkin. HANNU BOREN

Metsäyhtiöt harkitsevat kartellikiistassa valituslupaa korkeimpaan oikeuteen

Metsäyhtiöt anovat todennäköisesti valituslupaa korkeimpaan oikeuteen Helsingin hovioikeuden päätöksestä, joka koski puukartellin vahingonkorvauskanteita.

Helsingin hovioikeus kumosi perjantaina Helsingin käräjäoikeuden aiemman päätöksen puukartellikanteiden vanhenemisesta.

Hovioikeus otti kantaa vain kanteiden vanhenemiseen, ei siihen, pitäisikö metsäyhtiöiden maksaa metsänomistajille korvauksia kartellin vuoksi menetetyistä puukauppatuloista.

Puukartelliin osallistuneita Metsäliittoa, Stora Ensoa ja UPM:ää vastaan nostettujen vahingonkorvauskanteiden käsittely palautuu nyt käräjäoikeuteen.

Todennäköistä kuitenkin on, että metsäyhtiöt valittavat hovioikeuden päätöksestä korkeimpaan oikeuteen.

Jos korkein oikeus antaa valitusluvan, kanteiden vanhentuminen ratkaistaan ylimmässä oikeusasteessa.

UPM:sta kerrotaan, että päätöstä valitusluvan anomisesta ei vielä ole tehty, mutta asiaa harkitaan vakavasti. Aikaa anomukseen on 60 päivää.

Vanheneminen alkoi tammikuussa 2010

Suuri Savotta -ryhmän kanteista valituissa esimerkkitapauksissa vahingonkorvauskanteen ensisijaisena perusteena oli kilpailunrajoituslaki, jossa vanhenemisaika on viisi vuotta.

Käräjäoikeus katsoi päätöksessään, että vanhenemisen laskeminen pitää aloittaa toukokuusta 2004, jolloin Kilpailuvirasto kertoi kartelliepäilystä julkisuuteen.

Hovioikeuden mukaan vanhentumisajan lasku alkoi vasta tammikuussa 2009, jolloin markkinaoikeuden tuomio sai lainvoiman.

Lahtonen kerää uutta ryhmää

Yksityismetsänomistajien muodostaman Suuri Savotta -ryhmän kokoaja **Reijo Lahtonen** oli tyytyväinen hovioikeuden päätökseen. Hän kuitenkin ihmetteli, kuinka käräjäoikeus saattoi päätyä erilaiseen ratkaisuun aiemmin.

”Haluaisin kyllä yhteiskunnallista keskustelua, miten käräjäoikeuden tuomio voi olla noin järjetön.”

”Kuinka oikeuslaitosta voidaan kuormittaa noin päivänselvän asian vuoksi? Ei kai kukaan voi ajatella, että kanteita pitäisi nostaa sillä perusteella, mitä sanomalehdissä on uutisoitu.”

Lahtonen viittasi käräjäoikeuden näkemykseen, että vanheneminen alkoi, kun Kilpailuvirasto kertoi toukokuussa 2004 tutkivansa kartelliepäilyä UPM:n tunnustuksen pohjalta.

Lahtonen kertoi ryhtyvänsä keräämään uutta ryhmää metsänomistajista, jotka haluavat hovioikeuden vanhentumispäätöksen jälkeen jättää vahingonkorvauskanteet.

Aikaa kanteiden jättämiseen Lahtonen laskee olevan 3.12. asti, jolloin tulee kuluneeksi viisi vuotta markkinaoikeuden kartellituomiosta. Se sai lainvoiman 4.1.2010, josta hovioikeus alkoi vanhenemisen laskennan.

”Haluamme pelata varman päälle ja siksi 3. joulukuuta”, Lahtonen sanoi.

Satoja kanteita odottamassa

Suuri Savotta -ryhmässä on 656 kannetta, joista vanhentumiskysymyksen ratkaisemiseksi poimittiin 13.

Helsingin käräjäoikeuteen kanteita ovat jättäneet myös Metsähallitus ja yli 40 kuntaa ja kuntayhtymää.

Kanteiden osalta käräjäoikeus tekee päätöksiä, kun linjaus vanhenemisesta on saanut lainvoiman. Jos asia ei etene korkeimpaan oikeuteen, tulee hovioikeuden perjantaisesta päätöksestä lainvoimainen.

JUHA KAIHLANEN

Metsäyhtiöiden puukartelli

1997–2004 Metsäyhtiöt Metsäliitto, Stora Enso ja UPM syyllistyivät valtakunnalliseen kiellettyyn hintayhteistyöhön eli muodostivat kartellin raakapuun hankinnassa.

3.5.2004 UPM paljasti kartellin, kun UPM ilmoitti Kilpailuvirastolle osallistuneensa kilpailunrajoituslaissa kiellettyyn kartelliyhteistyöhön.

25.5.2004 Kilpailuvirasto julkisti tiedotteen, jossa se kertoi tutkivansa, olivatko Metsäliitto ja Stora Enso osallistuneet UPM:n ilmoittamaan kartelliin. Tiedotteen julkistamisen jälkeen eri tiedotusvälineet uutisoivat asiasta.

21.12.2006 Kilpailuvirasto kertoi, että kartellin paljastaneelle UPM:lle ei määrätä seuraamusmaksua eli sakkoa. Kilpailuvirasto esitti, että markkinaoikeus määräisi Metsäliitolle ja UPM:lle sakon.

3.12.2009 Markkinaoikeus ilmoitti päätöksessään, että UPM, Metsäliitto ja Stora Enso olivat muodostaneet kartellin. Markkinaoikeus määräsi Metsäliitolle 21 miljoonan ja Stora Ensolle 30 miljoonan euron sakon.

4.1.2010 Markkinaoikeuden päätös tuli lainvoimaiseksi.

20.12.2011 10.5.2012 Suuri Savotta -ryhmän 656 puunmyyjää vaativat Helsingin käräjäoikeudessa vireille laittamissaan kanteissa metsäyhtiöiltä korvauksia kartellin aiheuttamista tappioista.

28.3.2014 Helsingin käräjäoikeus antoi välituomion, jonka mukaan vahingonkorvauskanteet ovat vanhentuneet.

28.4.2014 Suuri Savotta -ryhmä valitti Helsingin hovioikeuteen käräjäoikeuden tuomiosta.

21.11.2014 Helsingin hovioikeus kumosi käräjäoikeuden päätöksen kanteiden vanhentumisesta ja palautti asian käräjäoikeuteen.

LARI LIEVONEN

Höyläri Ari Turunen siirtämässä lavallista brikettejä Lieksan sahan yhteydessä olevassa brikettitehtaassa lähtövalmiiksi vähittäiskauppoihin.

Briketissä purun arvo nousee

LIEKSA (MT)

Lieksan sahan toimitusjohtaja **Kimmo Kurki** investoi pari vuotta sitten briketointikoneeseen, jotta sahanpurun jatkojalostus paikan päällä onnistuisi.

Tavoitteena oli saada sahan sivutuotteena syntyvän sahanpurun rahtikustannuksia alennettua ja purulle arvonnousua markkinoilla.

”Puhos Boardin lastulevytehtaan lakkautumisen takia purusta alkoi olla Pohjois-Karjalassa ylitarjontaa. Samaan aikaan Ilomantsin pellettitehdaskin suljettiin, nythän se taas tosin on aloittanut toimintansa”, Kurki kertaa brikettitehtaansa historiaa.

Keski-Euroopassa uudet briketointikoneet maksavat 150 000 euroa. Siellä briketit ovat jo kysyttyä tavaraa, kun Suomessa vielä etsitään kuluttajamarkkinoita ja painiskellaan Venäjältä ja Virosta tulevien kilpailijoiden kanssa.

”Tosin ulkomailta tänne tulevat tuotteet eivät ole samanlaisia kuin meidän brikettimme. Jos niitä tehdään vaikka parkettilinjastoilla, puru ei enää ole puhdasta puuta. Kiitosta olemme saaneet ekologisista pakkausmateriaaleista eli polttettavista paperipusseista”, toimitusjohtaja Kurki sanoo.

Briketointikoneelle puru ohjataan suoraan putkia pitkin sahan linjastolta.

Kuluttajille brikettejä markkinoidaan ennen kaikkea siisteinä ja takuukuivina polttopuina.

Selvittäkää alkuperä

Öljyllä lämmittämiseen verrattuna briketit ovat luonnollisesti halpa ja ekologinen lämmön lähde. Moni suomalainen on kuitenkin tottunut käyttämään omista metsistä hankkimiaan koivuklapeja, jolloin polttopuulle ei hintaa edes lasketa.

Rautakaupoissa brikettejä myydään keskimäärin 30 kiloa kymmenellä eurolla. Tehtaalta noudettaessa tai isoissa erissä tilattaessa hinta putoaa.

”Vähittäismyynnistä brikettejä hankkivat yleensä kaupunkiasukkaat”, Kurki sanoo.

Pudasjärveläisen Bioklapin toimitusjohtaja **Rauno Salmela** kertoo, että heidän brikettituotannostaan peräti 60 prosenttia menee Uudellemaalle.

”Brikettejä tunnetaan Suomessa huonosti. Valmistusmenetelmiä on kahdenlaisia: kahvipaketinmuotoiset harkot tulevat pääasiassa ulkomailta. Niitä ei pysty paloittelemaan. Ne palavat usein vain pinnalta ja alkavat hehkua, toisin kuin helposti katkeavat briketit, jotka palavat puhtaasti”, Salmela esittelee.

Hän harmittelee sitä, että joillekin on jo harkkojen perusteella syntynyt kielteinen kokemus briketeistä.

”Sanon kaikille, että lukekaa nyt edes tuoteselosteet ja vaatikaa alkuperätietoja.”

Kuivuus on taattu

Lieksan sahalle asiantuntijapalveluita tarjoava **Hannu Boren** kehuu brikettejä erityisesti niiden kuivuuden ja tehokkuuden takia.

”15 prosentin etu leppä- ja koivuklapiin verrattuna saadaan alhaisesta kosteusprosentista. Briketeissä kosteutta on aina alle 15 prosenttia, kun taas ulkovarastoissa säilytetyssä puussa se on helposti 20 prosentin luokkaa”, Boren sanoo.

Bioklapi on laskenut, että tuhat kiloa brikettiä vastaa viittä irtokuutiota koivuhalkoa.

Hintavertailuja on tehty niin kilowattitunneissa kuin kiloissakin. Briketeillä isoja eriä ostettaessa kilowattitunnin hinnaksi on laskettu 6–7 senttiä.

”Lieksan Easybrikettejä on yhdellä lavalla 89 säkkiä, mikä vastaa neljää irtokuutiota koivuklapia”, Boren esittelee.

”Lavallisen brikettisäkkejä kantaa varastoon varttitunnissa. Lämpötehoiltaan se vastaa neljää irtokuutiota koivuklapeja. Klapien kantoon menee helposti pari tuntia ellei enemmänkin. Lisäksi ne vievät paljon enemmän varastotilaa.”

Lieksan sahalta brikettejä lähtee lämmityskauden aikana muutamia rekkalastillisia. Irtomyyntiä tehdään voimalaitoksille.

Tietoisuutta lisättävä

Suoraan höylälinjalta briketointikoneeseen ajettava puru kattaa vain noin kymmenesosan sahan purumäärästä. Eli tulovirtana briketit eivät vielä isoa osaa näyttele.

Muutamia vuosia Pudasjärvellä Kontiotuotteen naapurissa toimineen Bioklapin liikevaihto oli viime vuonna 100 000 euroa.

Tänä vuonna summa ylitetään. Uusia asiakkaita etsitään esimerkiksi kasvihuoneyrittäjistä ja maataloudesta, jossa tuotantorakennuksia lämmitetään edelleen öljykattiloilla.

”Tietoisuutta pitäisi sinne saada siitä, että briketeillä lämmityskustannuksia voi alentaa ja hiilijalanjälkeä pienentää”, Salmela muistuttaa.

LIISA YLI-KETOLA

METSÄSTÄ LYHYESTI

Meto kiirehtii kemerapäätöksiä

Epävarmuus kestävän metsätalouden rahoituslain eli kemeran tulevaisuudesta häiritsee töitä kentällä, kritisoi metsäalan asiantuntijoiden etujärjestö Meto.

Nykyinen kestävän metsätalouden rahoituslaki päättyy 30.6.2015. Uudesta ei ole vielä tehty päätöstä.

Meton mukaan epävarmuus hidastaa työmääriä metsissä ja tulokset kentällä kärsivät.

”Kemera edistää muutakin aktiviteettiä metsissä ja sitä kautta epäsuorasti myös puun saantia”, toteaa Meton valtuuston puheenjohtaja **Jaakko Niemistö**.

”Mikäli kannustinvaikutus jää vajaaksi, myös maallemme tärkeän uusiutuvan energian edistäminen hankaloituu.”

Nuoria koulitaan metsäyrittäjiksi

Ruotsin maa- ja metsätaloustuottajien järjestö LRF on tänä syksynä kouluttanut nuoria metsätalousyrittäjiä.

Nuoren kasvatusmetsän harvennus on tyypillinen kemerakohde.

Aloittelevia metsänomistajia ovat neuvoneet alan kokeneet yrittäjät.

Tavoitteena on ollut metsätilojen toiminnan kehittäminen ja tilojen sukupolvenvaihdosten edistäminen. Nuoriksi yrittäjiksi lasketaan alle 36-vuotiaat metsänomistajat.

Kohtuukorvaukset metsäpalon tuhoista

Ruotsalaiset yksityismetsänomistajat ovat tyytyväisiä vakuutuskorvauksiin, jotka vakuutusyhtiöt maksavat viime kesän suurmetsäpalon aiheuttamista tuhoista.

Valtaosa alueen yksityismetsänomistajista oli onneksi hankkinut metsäpalovakuutuksen, kirjoittaa Skogsland-lehti.

Metsänomistajien etujärjestö LRF osallistui neuvotteluihin, joissa päätettiin vakuutusehtojen tulkinnoista. Tuhokorvauksista on tulossa iso lasku Länsförsäkringar-vakuutusyhtiölle.

Ministeriltä puuttuivat luvat

Ruotsin maaseutuasioista vastaava ministeri **Sven-Erik Bucht** joutui kiusalliseen tilanteeseen, kun kävi ilmi, että hänen maillaan on neljä rakennusta, joille ei ole haettu rakennuslupaa.

Luvattomat mökit ja sauna sijaitsevat Haaparannan Karungissa.

Ministeri aikoo Skogsland-lehden mukaan korjata tilanteen ja hakea lain edellyttämiä lupia.

Anna hyvää lukemista lahjaksi!

Lehtilahja on aina arvostettu ja tuo iloa pidemmäksi aikaa. Maaseudun Tulevaisuus kertoo uutiset luotettavasti kolme kertaa viikossa.

Tilaa heti! Tarjous voimassa 31.12.2014

Tilaa helposti:
- Täytä ja postita alla oleva kortti
- Soita 020 413 2277 (klo 8–16)
- Tilaa netistä: www.maaseuduntulevaisuus.fi/joulu

LAHJATILAUSKORTTI

KYLLÄ KIITOS! Tilaan Maaseudun Tulevaisuuden lahjatilaushintaan
☐ 6 kk vain 79,00 € (MM4108)
☐ 2 kk vain 41,90 € (MM4109)

Tilaukset ovat määräaikaisia ja alkavat vuoden 2015 alusta.
Tarjous on voimassa 31.12.2014 asti ja koskee kotimaan tilauksia.

Lehden maksaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin _____ - _____ Allekirjoitus _____

Lehden saaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16).

Maaseudun Tulevaisuus maksaa postimaksun

MAASEUDUN TULEVAISUUS
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS